

UKRAINIAN SOUND INDUSTRY AND SOUND PRODUCTION IN THE CONTEXT OF MUSICAL ART

Bondarets Nadiia – PhD Student, speciality 025 «Musical Art»
National Academy of Culture and Arts Management,
Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv, Ukraine.

The article examines the prerequisites for the emergence of creative industries in the world, the need for the emergence of the producer profession, the introduction of creative industries in Ukraine by law, analyses the Ukrainian sound industry and sound production in the context of musical art, identifies the main points of intersection between sound producers and music professionals, and studies European integration processes in the creative industries in Ukraine.

Key words: music industry; musical art; sound industry; sound production; sound producer; creative industries.

UDC 477.153.2

UKRAINIAN SOUND INDUSTRY AND SOUND PRODUCTION IN THE CONTEXT OF MUSICAL ART

Bondarets Nadiia – PhD Student, speciality 025 «Musical Art»
National Academy of Culture and Arts Management,
Kyiv National University of Culture and Arts, Kyiv, Ukraine.

The purpose of the study to analyse the musical art of Ukraine in the context of sound production and the sound industry and to explore European integration processes in the creative industries, including the music industry.

Research methodology. The following methods were used in the article: theoretical – analysis of studies by foreign authors and available information sources, empirical – systematisation of own practical experience and analysis of the work of contemporary Ukrainian musicologists and sound producers.

The scientific novelty of the study lies in the fact that for the first time in the musicological research space, the musical art is analysed through the prism of sound production and the formation of the sound industry in Ukraine, as well as the interaction of sound producers and music specialists.

Conclusions. Ukrainian musical art in the context of sound production is poorly studied, as the sound industry in Ukraine is at the initial stage of its formation. The sound industry and the music industry are not identical concepts, but constitute separate vectors of the creative industries. In music, sound producers become part of a team and perform creative, psychological, technical and economic functions. The interaction between music industry professionals and sound producers ensures more efficient implementation of music projects.

Key words: music industry; musical art; sound industry; sound production; sound producer; creative industries.

Надійшла до редакції 12.03.2024 р.

УДК 784

**СУЧАСНЕ УКРАЇНСЬКЕ ДЖАЗОВЕ МИСТЕЦТВО У КОНТЕКСТІ ПОСТМОДЕРНОГО
ХУДОЖНЬОГО МИСЛЕННЯ**

Костандова Юлія Володимирівна – аспірантка кафедри музичного мистецтва та звукорежисури,
Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, викладач спеціалізації «Музичне мистецтво
естради» КЗ «Одеський фаховий коледж мистецтв ім. К.Ф. Данькевича» м. Одеса, Україна
<https://orcid.org/0009-0007-9243-1121>
DOI: <https://doi.org/10.35619/ucpmk.v48i.772>
myrzik78@gmail.com

Розглядається питання взаємодії української фольклорної традиції та сучасного джазового виконавства в умовах постмодернізму. Підкреслюється важливість синтезу та взаємовпливу провідних засобів музичної виразності українського традиційного фольклору та джазової вокальної музики. Автор акцентує різноманітні аспекти втілення вказаних тенденцій у виконавській та композиторській практиці на практиці сучасних театральних постанов одеських музичних театрів (у творчості Я. Барнича, О. Петухова), де поєднуються ладово-інтонаційний пісенний спектр українського фольклору і ритмо-метрична організація, гармонічне наповнення джазової музики. Великий успіх постанов вказують на затребуваність та актуальність таких інновацій у сучасній музичній культурі.

Ключові слова: постмодерн, джазова музика, музичний фольклор, інтеграція, сучасний одеський музичний театр, театр музичної комедії ім. М. Водяного.

Актуальність дослідження. Українське джазове мистецтво, як і вся культурна платформа країни, переживає період інтенсивних трансформацій у контексті постмодерністських тенденцій. Умови сучасного світу, розвиток технологій, глобалізація і культурна різноплановість відіграють важливу роль у формуванні нових виконавських підходів і виявленні характерних особливостей українського джазу. Ця стаття присвячена розгляду провідних рис сучасного українського джазового мистецтва в умовах постмодернізму.

Термін «постмодерн» з'явився середині 1950-х років XX ст. та став важливим етапом у сучасній соціальній теорії. Постмодерн розглядається, в першу чергу, як філософське, літературне та культурне явище. Ця епоха характеризується відмовою від традиційних ідей про єдине, об'єктивне істинне знання та

цінності. Основною ідеєю постмодернізму є заперечення та відмова від усталених норм та понять попередньої епохи модерну, розрив із попередніми часами. Чітко сформулювати підстави появи періоду постмодерну важко: чимало філософів, науковців та письменників визначають цю епоху по-різному.

Сам термін «постмодерн» уперше з'явився в книзі філософа Р. Паннівца «Криза європейської культури» у 1917 р., в якій автор описує закінчення епохи модерну, яка вичерпала себе в декадентстві та нігілізмі. Деякими філософами постмодерн розглядається як епоха, що порушує стабільність цивілізації, демонструє зневіру в прогрес та індустріалізацію, що прогресувала в епоху модерну. Федеріко Де Оніс, іспанський літературознавець, прив'язував початок епохи постмодерну до вершини розвитку західноєвропейської культури – кінець XIX ст.

Постмодернізм часто асоціюється з різними художніми рухами, такими як постмодерністська література, кіно, архітектура та живопис, в яких підкреслюється еклектика, іронія, гра зі знаками, інтертекстуальність. Але постмодерн поширився у всіх сферах життєдіяльності людини – економіці, політиці, техніці, науці та музичному мистецтві тощо.

У музичному мистецтві ідеї постмодерну втілюються різноманітними варіантами за засобами. Основною характерною рисою музичного постмодерну є відсутність кордонів між стилями та жанрами, синтезом, інтегруванням, злиттям несхожих між собою напрямів та традицій, а також повністю розмитими межами між «високим мистецтвом» та кітчем.

Одним з яскравих прийомів в музичному мистецтві епохи постмодерну є цитування – техніка використання вже існуючого матеріалу в традиційній інструментальній музиці. Також на деякі особливості цієї епохи вплинув винахід магнітної плівки. Це дало можливість фіксувати популярну музику та розглядати цей формат у якості кінцевого продукту творчості виконавців.

Усі ці прийоми мали свій вплив і на джазове мистецтво. Епоха бібопу стала однією з найяскравіших моментів епохи постмодерну. Бібоп виник як реакція на обмеження стилю свінг та прагнення молодих музикантів до пошуків нових виразних засобів. У той період зменшується важливість композитора і на перший план висувається виконавець та його майстерність. Від композиторської творчості залишається лише основа музичного твору (мелодія та гармонія), все інше є інтерпретуванням, мисленням, баченням виконавця. Становленню та розвитку джазової музики в ту епоху стала творчість таких видатних виконавців як Чарлі Паркер, Діззі Гілеспі, Телоніус Монк та Майлз Девіс. Сам стиль характеризується багатьма рисами, що є повною протилежністю попередньому стилю свінг: складні гармонії, дуже швидкий темп, першочерговість імпровізації у творі, асиметричні ритмічні організації, складне та неочікуване фразування. Саме стиль був поштовхом розвитку наступних стилів у музиці, таких як фрі-джаз, рок-та панк-музика.

Епоха постмодерну також стає відправною крапкою, коли відбувається злиття аудиторії та виконавців у музичному процесі, відбувається злиття «високої» та «низької» культури, що призвело до появи такого поняття, як поп-культура. Всі ці процеси швидко поширилися країнами світу, охопив повністю і європейську культуру.

Указані тенденції не оминули й українське музичне мистецтво. Постмодернізм в українському мистецтві 1980 – початку 2000-х рр. став частиною глобального культурного руху, який відмовлявся від універсальних норм і віддавав перевагу різноманітності, фрагментарності і поєднанню різних стилів та жанрів. В українській джазовій культурі це проявляється через синтез жанрів, поширене цитування відомого музичного матеріалу, використання українських музичних інструментів (сопілка, бандура, цимбали), що надавало музиці нових фарб.

Останні дослідження та публікації. Тема взаємодії українського сучасного музичного мистецтва та українського фольклору вже давно хвилює мистецтвознавців. Написано чимало робіт та здійснено низку наукових досліджень у вказаній галузі. Занурення й глибоке вивчення коренів та походження самого джазового мистецтва, його вплив на сучасне європейське музичне мистецтво взагалі, та українську музичну культуру зокрема, відкриває нові форми творчості сучасних композиторів та виконавців.

Цікаві дослідження у цьому напрямі проведені З. Рось, зокрема – в статті «Інтеграція фольклору в джазову музику як одна з характерних особливостей сучасного українського джазу», надруковано у 2016 р., яку авторка присвятила проблемі національної джазології, а точніше – дослідженню особливостей інтеграційних процесів автентичного музичного фольклору у вітчизняній джазовій музиці [3].

Дисертаційне дослідження А. Соловйова «Джазова обробка народної пісні у творчості українських композиторів другої половини XX – початку XXI століття» присвячене вивченню специфіки джазової обробки народної пісні. В дослідженні розкриті тенденції взаємодії джазової і фольклорної культури в творчості українських сучасних композиторів та джазових виконавців, що привело до становлення жанру джазової обробки народної пісні [5]. В монографії «Джаз як системне явище» за авторством Лі Шуай та Ю. Лошкова розглядається тема джазу як системної складової професійного музичного мистецтва, коли

«джаз вивчається як музичний феномен, який протягом часу стає спільною універсальною мовою, яка сприяє міжкультурному діалогу» [2; 3]. Цікавим виявилось дисертаційне дослідження У. Бекірова «Кримськотатарський пісенний фольклор в академічній і джазовій композиторській практиці», в якому дослідник розкриває великий вплив фольклору (а саме кримськотатарського) на розвиток та особливості виконавської та композиторської практики [1]. Безумовно, будь який національний фольклор додає та розширює можливості професійного мистецтва, у тому числі джазового.

Джаз достатньо швидко «виріс» із вузького кола музикування до визнаного у всьому світі напряму музичної культури, об'єднав музикантів різного рівня – від професійних до аматорських. З одного боку, джаз сприймається як музикування на слух, а з іншого, потребує глибокого та осмисленого занурення, особливо в стилі, що виникають уже в другій пол. XX ст. Імпровізаційна складова джазового напряму надає чимало можливостей композиторам та виконавцям.

В українській музичній культурі джаз також стає невід'ємною частиною, що успішно інтегрувалася в більш академічний напрям, стає особливим видом мистецтва як у виконавській і композиторській практиці, так і виховній. Сама по собі українська музична культура багатогранна та різноманітна. Вона включає широкий спектр стилів, жанрів та виконавських традицій, вбирає в себе вже «знайоме» та традиційне, але не хуте вивченням та втіленням нового та експериментального. Все це стосується в її творчості українських джазових композиторів та виконавців. Виконання джазової традиційної музики, імпровізація на вже запропоновані теми надає виконавцю можливість проявити та показати свій технічний й творчий потенціал, але творчість – це розвиток, створення «нового», прояв особистості і тому виходить за рамки вже запропонованого і, іноді, дуже відомого вже всім матеріалу.

Сучасна вітчизняна джазова «школа» є більш виконавською, але багато саме джазових виконавців (інструменталістів і вокалістів), які в своєму творчому шляху намагаються створити новий пласт репертуару, вдаючись до використання та втілення синтезу джазового мистецтва з українським фольклором. Джаз в якості своєї основи базується на принципі імпровізаційності, що дає можливість створювати за межами «запропонованого». На батьківщині джазове мистецтво швидко розповсюдилось блискавичними темпами, створюючи на своєму шляху практично кожні 20 років нові стилі та напрями і набираючи все більш різнопланове втілення на рівні гармонізації, форми, способів виконання, створення нового «саунду». Пошуки нового у виконавців та композиторів набирали оберти швидше, ніж слухачі опановували новий музичний матеріал. Таким же чином джаз оволодів всесвітньою аудиторією, вийшовши за межі місця свого виникнення. Він потрапляє не лише до європейського слухача, а й європейських виконавців та композиторів, міцно увійшовши та інтегрувавшись в їхню творчість.

Метою дослідження є висвітлити джазовий напрям як музичне явище, що складалося та народжувалося шляхом взаємодії, синтезу та об'єднання між різними пластами музичного мистецтва: принципи європейської гармонії поєднуються з африканським ритмом, блюзом та його ладовими засобами виразності, як відголоску фольклору африканського походження.

Помітний вплив на розвиток джазового мистецтва мали й історичні події, соціокультурні та релігійні явища початку XX ст. Утім, одним із провідних витоків джазу стає саме фольклор. З. Рось у своїй статті «Інтеграція фольклору в джазову музику як одна з характерних особливостей сучасного українського джазу» зазначила важливу роль фольклору як основи виникнення багатьох музичних напрямів, залишаючись при цьому самостійною та самодостатньою частиною музичної культури. Також авторка зазначає, що фольклор є явищем не тільки музичним, а й соціальним, ставши поштовхом розвитку багатьох цивілізаційних процесів [3; 12]. Однак ця проблематика за своїм розглядом є невичерпною.

Виклад основного матеріалу. Однією з ключових особливостей сучасного українського джазу є його відкритість до міжкультурного діалогу. Ще на початку 60-х років був помітний вплив західного музичного мистецтва на українську естраду загалом та джазовий напрям зокрема.

Українські гурти використовували всі набуття того часу: електро-інструменти, стилістику поп-музики, форми, особливості аранжування та інструментування. Також вітчизняні сучасні музиканти активно впроваджують у свою творчість елементи національної фольклорної музики, поєднуючи їх із джазовими традиціями та впливами світової музичної культури. Це створює унікальне звучання, що відображає культурну різноманітність та сприяє формуванню нових музичних жанрів і напрямів. Виконавство джазової музики у контексті поєднання з фольклорним початком має свої особливості та переваги. По-перше, це можливість широкого використання різноманітного матеріалу, що стосується українського фольклору будь-якого регіону нашої країни. Використання таких елементів насамперед впливає на інтонаційно-ритмічну, гармонійну, фактурну та образно-емоційну складові.

Виконавці використовують різні засоби виконання: додавання цитат до основного музичного матеріалу, імпровізація на запропоновану тему, стилізація, інтерпретація. Також це стосується й використання різноманітних музичних засобів: поєднання різних за походженням музичних інструментів

(наприклад, бандура та бас-гітара, сопілка, саксофон, різноманітні ударні та шумові інструменти), комбінування різних форматів виконавства (наприклад, хор у супроводі ритм-секції – ударні, бас-гітара та фортепіано), що надає виконуваним творам особливого звучання, більш глибокої та насиченої фактури та незвичного формату загалом.

Сучасні українські джазові музиканти відзначаються високим ступенем експерименталізму та творчої свободи. Тому синтез українського фольклору та джазових традицій стає для них захоплюючим та цікавим досвідом, в якому вони можуть в повній мірі розкрити свій творчий потенціал. У той же час український джаз, як самостійний вид мистецтва, не залишається на місці, а постійно еволюціонує, розвиваючись у різних напрямках, тому використання та набуття нових форм і музичних засобів є однією зі складових цієї еволюції.

Українські джазові музиканти активно впливають на світову музичну сцену, відтворюючи та трансформуючи сучасні тенденції. Вони інтегрують у свою музику елементи фанку, року, електронної музики та інших жанрів, створюючи своєрідний синтез звуків. Указаний підхід сприяє більш широкому розумінню та сприйняттю джазу як універсального мистецького явища, що перетинає межі жанрів та культур. Такі тенденції яскраво характеризують втілення в сучасній українській джазовій культурі провідні принципи постмодерного музичного мислення.

Одеська джазова школа не є виключенням в цій сфері музичного мистецтва. Починаючи свою історію понад 40 років тому, вона зарекомендувала себе як професійна та потужна не лише в Україні, але й за її межами, виховавши плеяду джазових виконавців – інструменталістів, вокалістів, композиторів. Одним із них є сучасний джазовий піаніст, композитор та аранжувальник О. Петухов, який у своїй фортепіанній виконавській діяльності демонструє володіння різноманітними стилями та напрямками джазової музики. Останнім часом відомий музикант у своїй творчості поєднує виконавську та композиторську діяльність. Одним з його яскравих композиторських і аранжувальних проєктів останнього часу стала робота над фолк-мюзиклом «Кохання січового стрільця», у вересні 2023 р. поставленого в Одеському академічному театрі музичної комедії ім. М. Водяного режисером-постановником В. Сініковим та здобув визнання у якості найкращої прем'єри року (диригент С. Савенко, провідні виконавці: заслужена артистка України І. Ковальська, К. Мись, О. Кабаков, А. Перекальчук, Я. Селедцов, Л. Верецький, І. Візиренко, І. Гусак, В. Васа́нович).

Незначна доля музичного матеріалу у виставі представлена композитором Я. Барничем, основну роботу з аранжування та створення додаткових музичних номерів зробив О. Петухов. Головною задачею талановитого музиканта стало створення такого музичного матеріалу, який передавав фарби та колорит фольклору Заходу України, що відрізняється самобутніми ладовими, метро-ритмічними рисами та чуттєвим мелосом. У той же час одеський музикант поєднує вказану західноукраїнську фольклорну стилістику з музично-виразними засобами джазової музики (ритмікою, гармонізацією, джазовою артикуляцією, фактурою). І оскільки одним із важливих методів інтеграції українського мелосу є стилізація, композитор використав саме цей засіб.

Яскравим прикладом такого музичного матеріалу є номер із вистави під назвою «Чардаш», де вдало поєднуються закарпатські мотиви з їх характерними ладовими особливостями, та стиль свінг із типовою для вказаного стилю ритмічною основою зворотами в акомпанементі. Таким чином, композитор використовує ладовість та мелос українського фольклору в поєднанні з ритмо-метричною організацією та гармонізацією джазової традиції, створюючи новий сучасний ефектний музичний матеріал. Фолк-мюзикл «Кохання січового стрільця» сприймається як зразок поєднання сучасної та академічної форм вистави, в якій вдало поєднуються академічні традиції виконання вокальних і інструментальних номерів та сучасна подача «національного», стилізованого в кращих джазових традиціях.

Висновки. Сучасні українські джазові артисти використовують свою музику як засіб виразу соціальних поглядів та позиціонуються на актуальних суспільних питаннях. Вони часто використовують мистецтво як засіб протесту, висловлюючи своє ставлення до політичної ситуації, екологічних проблем прав людини та інших важливих тем. Це надає їхній музиці глибини та значущості, а також сприяє їхній соціальній активності. Музиканти не лише продовжують традиції своїх попередників, але й активно перетворюють та розвивають джазове мистецтво, надаючи йому нові аромати та звучання. Це дозволяє українському джазу зайняти своє місце на світовій музичній арені та продемонструвати свою унікальність і важливість у сучасному культурному контексті.

Список використаної літератури

1. Бекіров У. Р. Кримськотатарський пісенний фольклор в академічній і джазовій композиторській практиці : дис. ... д-ра філософії з музичного мистецтва. Київ, 2023. 183 с.
2. Лі Шуай, Ю. Лошков. Джаз як системне явище : монографія. Харків, 2019. 183 с.

3. Рось З. Інтеграція фольклору та джазу як одна з характерних особливостей сучасної української джазової музики. *Музичне мистецтво. Наук. зап. Тернопіль. нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка*. Серія: Мистецтвознавство. Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2016. № 1. Вип. 34. С. 11-19. URL: file:///C:/Users/%D0%AF/Downloads/NZTNPUm_2016_1_4.pdf (дата звернення: 12.04.2024).

4. Рось З. Формування регіональних центрів джазово-фестивального руху в Україні періоду незалежності (1991-2012 рр.). *Українська музика*. 2018. Вип. 1 (27). С. 77-95.

5. Соловйов А. М. Джазова обробка народної пісні у творчості українських композиторів другої половини ХХ-початку ХХІ століття : дис. ... д-ра філософії з музичного мистецтва. Суми, 2022. 231 с.

6. Тормахова В. Українська естрадна музика і фольклор: взаємопроникнення і синтез. Монографія. Київ : Вид-во Ліра-К, 2017. 204 с.

7. Постмодернізм у музиці. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%BC_%D1%83_%D0%BC%D1%83%D0%B7%D0%B8%D1%86%D1%96%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%BD (дата звернення: 13.04.2024).

8. Постмодерн. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%BD> (дата звернення: 13.04.2024).

Reference

1. Bekirov U. R. Crimean Tatar song folklore in academic and jazz composing practice: dis. ... Doctor of Philosophy from musical mysticism. Kiev, 2023. 183 p.

2. Li Shuai, Y. Loshkov. Jazz as a systemic phenomenon: monograph. Kharkiv, 2019. 183 p.

3. Ros Z. Integration of folklore and jazz as one of the characteristic features of modern Ukrainian jazz music. Musical mysticism. Scientific notes of Ternopil national. ped. un-tu im. V. Gnatyuk. Series: Mystical knowledge. Type TNPU im. V. Gnatyuka, 2016. No. 1. VIP. 34. P. 11-19. URL: file:///C:/Users/%D0%AF/Downloads/NZTNPUm_2016_1_4.pdf

4. Ros Z. Formation of regional centers of the jazz-festival movement in Ukraine during the period of independence (1991-2012). *Ukrainian music*. 2018. Issue 1 (27). P. 77-95.

5. Solovyov A. M. Jazz interpretation of folk songs in the work of Ukrainian composers from the other half of the 20th century to the beginning of the 21st century: dis. ... Doctor of Philosophy from musical mysticism. Sumi, 2022. 231 p.

6. Tormakhova V. Ukrainian pop music and folklore: interpenetration and synthesis. Monograph. Kiev: Vidavnistvo Lira-K, 2017. 204 p.

7. Postmodernism in music. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%BD%D1%96%D0%B7%D0%BC_%D1%83_%D0%BC%D1%83%D0%B7%D0%B8%D1%86%D1%96%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%BD

8. Postmodern. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%BC%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%BD> (production date: 04/13/2024).

CONTEMPORARY UKRAINIAN JAZZ ART IN THE CONTEXT OF POSTMODERN ARTISTIC THINKING

Kostandova Yulia – first-year postgraduate student, International Humanitarian University, Odesa. teacher of the specialization «Musical art of variety» KZ «Odesa Vocational College of Arts named after K.F. Dankevich»

The article shows the interaction between the Ukrainian folklore tradition and modern jazz tradition in the minds of postmodernism. The importance of the synthesis and interaction of the conductive features of the musical diversity of Ukrainian traditional folklore and jazz vocal music is emphasized. The author emphasizes the diverse aspects of the incorporation of these trends in Viconian and composer practice on the practice of current theatrical productions of Odessa musical theaters (in the works of Y. Barnich, O. Petukhov), where the harmony-intonation This song spectrum of Ukrainian folklore and rhythmic and metrical organization, harmonious on the surface of jazz music The great success of the productions indicates the demand and relevance of such innovations in current musical culture.

Key words: postmodern, jazz music, musical folklore, integration, Current Odessa Musical Theatre, Musical Comedy Theater named after. M. Vodyanoy.

UDS 784

CONTEMPORARY UKRAINIAN JAZZ ART IN THE CONTEXT OF POSTMODERN ARTISTIC THINKING

Kostandova Yulia – first-year postgraduate student, International Humanitarian University, Odesa. teacher of the specialization «Musical art of variety» KZ «Odesa Vocational College of Arts named after K.F. Dankevich»

The purpose of this article is to conduct research and reveal the peculiarities of the development and formation of contemporary Ukrainian jazz art in the minds of postmodernism and the connection with Ukrainian folk music.

Research methodology. The article examines the era of postmodernism as a phenomenon clearly represented in all spheres of human activity, including musical art. The main idea of the article is the influx of postmodernism into the development of stylistic features of jazz culture in the context of the understanding of musical and stylistic features of Ukrainian folklore and characteristic genre displays of jazz music art.

The article describes the results of research on the topic of interaction between Ukrainian folklore and Ukrainian jazz art. The works of Zoriana Ros, A.M. Solovyov, Li Shuai and Y. Loshkov, and U.R. Bekirov, in which the authors trace the

very specificity and particularity of this interaction. Also presented is the activity of Odessa jazz musicians, who are pursuing and implementing the current trends of the era in their performing and composing activities.

Results. Ukrainian jazz art is undergoing a gradual transformation, like all other cultural aspects of the region, through the influx of postmodern tendencies, and will require a clear and detailed analysis. The article examines a number of characteristic figures associated with postmodernism in the context of the Ukrainian modern jazz tradition: the integration of folklore styles of Ukrainian melodies into jazz culture, a mixture of genres, the interaction of musical expressions benefits of different things directly. The statistics have established a close relationship between current Ukrainian jazz performers and composers with new trends, development and experimentation in jazz directly, from the discovery of many different forms of expression, including the Ukrainian national musical culture.

Novelty. The article presents new contemporary musical works that reveal the main theme of the article. In particular, the creativity of the current Odessa jazz pianist and composer O. Petukhov is described. In the context of the synthesis of Ukrainian national music and jazz traditions, the work of the arranger and composer of the folk musical «The Love of the Sich Rifleman», which premiered in 2023 at the Odessa Academic Music Theater named after. M. Vodyanoy.

More practical. Statistic materials may be useful for current performers-vocalists and jazz-teacher vocalists, who are open to experimentation and are in search of new current musical material.

Key words: postmodern, jazz music, musical folklore, integration, Current Odessa Musical Theatre, Musical Comedy Theater named after. M. Vodyanoy.

Надійшла до редакції 10.05.2024 р.

УДК 781.22:681.84]-023.5:785(477)

ІМЕРСИВНЕ АУДІО ТА ЙОГО ЦІННІСТЬ ДЛЯ КЛАСИЧНОЇ МУЗИКИ

Носенко Олексій – аспірант, спеціальність 025 «Музичне мистецтво»
Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, Київ, Україна
Київський національний університет культури і мистецтв, Київ, Україна
<https://orcid.org/0009-0005-3374-2283>
DOI: <https://doi.org/10.35619/ucpmk.v48i.773>
inbox@oleksiinosenko.com

Проаналізовано музичне мистецтво в контексті іммерсивного аудіо, особливості збереження класичної музики в іммерсивних аудіоформатах, думки та досвід роботи фахівців звукорежисури в нових форматах запису, міксування та відтворення аудіо, розглянуто сучасні стрімінгові сервіси для відтворення просторового аудіо та функціонування цифрових концертних зал, визначено роль і цінність іммерсивного аудіо для класичної музики в Україні зокрема.

Ключові слова: класична музика; музичне мистецтво; іммерсивне аудіо; іммерсивні технології; просторове звучання; Dolby Atmos.

Постановка проблеми. Активний розвиток цифрових технологій у світі, умови пандемії, глобальна діджиталізація процесів зумовили пошук як нових шляхів комунікацій мистецтва зі споживачем, так і нових форматів репрезентації мистецьких творів діячами культури. До цього часу іммерсивні технології знайшли своє досить широке застосування в кіно-індустрії, театральній сфері, арт-інсталяціях та напрямі комп'ютерних ігор [4]. Набутий досвід у цих галузях спровокував і новий етап для музичного мистецтва. Для поціновувачів музики відкрились нові можливості ще більшого занурення в музичний контент перебуваючи в комфортних для себе умовах і не змінюючи свою геолокацію. Окрім всього, тепер, завдяки новим форматам відтворення іммерсивного аудіо, можна отримувати ті самі відчуття як і на концерті улюбленого виконавця, при цьому знаходитись у кімнаті своєї оселі. Розвиток фахівцями професійних навичок, методів і засобів іммерсивних технологій дозволило фіксувати, міксувати та відтворювати виконання найкращими оркестрами світу кращих класичних творів в унікальних концертних залах або студіях. Стрімінгові сервіси в мережі Інтернет сьогодні забезпечують якісний доступ кожного користувача до таких творів в новому іммерсивному форматі Dolby Atmos [10].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В українському науковому середовищі в останні роки активно піднімаються теми щодо іммерсивності та іммерсивного аудіо зокрема. Іммерсивні технології досліджують С. Доценко і Ван Чжен [2], про прояви іммерсивності у сучасних практиках пишуть О. Губернатор і О. Красненко [1]. А питання про розвиток іммерсивної музики в сучасній культурі піднімає Н. Швець [6]. Формати іммерсивного аудіо досліджують М. Моженко і Л. Рязанцев [3]. Ю. Трач розглядає іммерсивні технології як засіб взаємодії із культурною спадщиною [5].

Мета статті – проаналізувати розвиток іммерсивного аудіо в музичному мистецтві, визначивши особливості збереження класичної музики в іммерсивних аудіоформатах.

Виклад основного матеріалу дослідження. Початок ХХІ ст. ознаменувався новою хвилею технічного прогресу і розвитком цифрових технологій, як наслідок – глобальною діджиталізацією